خبر

آبگیری سد چمشیر و تصمیم رئیس جمهور

علی سلاجقه، معاون رئیس جمهور و رئیس سازمان حفاظت محیط‌زیست گفت: درباره طرح فعال‌سازی همزمان ۵۰۰۰ معدن و آبگیری سد چمشیر نامه‌نگاری کرده‌ام و تکلیف خودم را انجام داده‌ام و اکنون رئیس‌جمهور باید درباره این دو طرح اعلام نظر کنند./اینا

افزایش ذخایر دارویی به ۶۰ درصد

محمد پیکان‌پور، مدیرکل دارو و مواد تحت کنترل سازمان غذا و دارو با اشاره به موضوع کمبودهای دارویی در مهر ۱۴۰۱ اشاره کرد و گفت: در دو ماه گذشته نزدیک به ۴۰۰ میلیون دلار اقلام دارویی از گمرک ترخیص شده و در حال حاضر میزان ذخیره دارویی بالای ۶ماه از ۳۰ به ۶۰ درصد در ابتدای دی ماه رسیده است./مهر

درمان دو سوم سرطان‌های زنان

علیرضا زالی، رئیس دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی با ابراز تاسف از مراجعه دیرهنگام زنان ایرانی برای درمان برخی سرطان‌ها، گفت: این درحالیست که بیش از دو سوم سرطان‌های منتسب به زنان با مراجعه زود هنگام بیماران قابل درمان و کنترل است./ایسنا

کنکور منهای اینترنت

۸۰ تیم تخصصی پلیس فتا، فروش سوالات و تخلف در آزمون سراسری را تحت رصد دارند

مریم خباز
گروه جامعه

کنکور امسال ملغمه‌ای از اولین‌هاست. اولین بار است که کنکور دو مرحله‌ای برگزارمی شود، اولین بار است که داوطلبان گروه علوم تجربی زودتر از بقیه داوطلبان آزمون می‌دهند، اولین بار است که تعداد سوالات آزمون کمتر از همیشه می‌شود و نخستین بار است که زمان پاسخگویی به سوالات افزایش می‌یابد اما تغییر مهم دیگری که امروز و فردا ۹۸۷ هزار داوطلب حاضر در جلسه با آن روبه رو می‌شوند، قطعی اینترنت است، آن هم قطعی اینترنت موبایل.خیلی‌ها معتقدند قطعی اینترنت می‌تواند به کسانی که پیرامون حوزه‌های برگزاری آزمون سراسری زندگی و کسب و کار می‌کنند، لطمه بزند و خیلی‌های دیگر باور دارند که از کارانداختن اینترنت، فقط پاک کردن صورت مسأله است. با این که این دو نظریه بیراه نیست اما به واسطه افتضاحی که امسال حین برگزاری امتحانات نهایی مدارس به بار آمد و کانال‌های متعدد تلگرامی چه غلط و چه درست، پاسخ سوالات امتحانی را چند دقیقه پس از شروع آزمون انتشار دادند، به نظر می‌رسد قطع اینترنت موبایل بهترین راهکار کوتاه مدت برای مقابله با تخلف‌ها و تقلب‌هاست.

تجربه سال‌های اخیر در آزمون سراسری هم نشان داده که برخی متخلفان به‌راحتی از سیستم کنترلی حوزه‌های امتحانی عبور می‌کنند و انواع وسایل الکترونیک را به جلسه می‌آورند و از این طریق به لقمه‌های جویده و آماده می‌رسند. بنابراین طبیعی بود که در نبود راهکارهای اساسی برای مقابله با تخلفات، روش از کار انداختن اینترنت در دستور کار قرار بگیرد.

پلیس: ما آماده ایم

قطعی اینترنت موبایل از ابتدای صبح تا عصر روزهای پنجشنبه و جمعه که داوطلبان کنکور سراسری مشغول تست‌زنی در حوزه‌های آزمون هستند، البته بخشی از پازل محافظتی است که برای حفاظت از امنیت و سلامت کنکور سال ۱۴۰۲ اندیشیده شده، زیرا پلیس فتا نیز برنامه‌هایی تدارک دیده است.

این برنامه‌ها را وحید مجید، رئیس پلیس فتای فراجا تشریح می‌کند که عبارت است از: «ایجاد ۸۰ تیم تخصصی طرح رصد و برخورد با تارنماها، فروش سوالات کنکور، تخلف در آزمون و فروش تجهیزات تقلب در کشور که از ماه‌های گذشته آغاز شده، همچنین شناسایی بیش از ۳۸۵ تارنمای مجرمانه و دستگیری ۵۴ متهم که مدیریت ۱۱۶ صفحه و کانال را به عهده داشتند».

بالاترین مقام مسئول درحوزه رصد تخلفات فضای مجازی البته یک اطمینان خاطر هم به داوطلبان و خانواده‌ها می‌دهد که از این قرار است: «با برنامه‌ریزی و تدابیر اتخاذ شده عملا بهره‌برداری از انتشار سوالات ناممکن خواهد بود».

این درحالی است که تا سال گذشته تعدادی از داوطلبان کنکور موفق به وارد کردن تجهیزات هوشمند به حوزه‌های امتحانی و ارسال تصویر سوالات آزمون از طریق فضای مجازی شده بودند و امنیت و حتی اعتبار نتایج کنکور را حسابی خدشه دار کردند که امید است با طرح رصد پلیس فتا، طی امروز و فردا از این دست تخلفات رخ ندهد و اولین کنکور سالم و بی حاشیه کشور نیز به این ترتیب رقم بخورد.

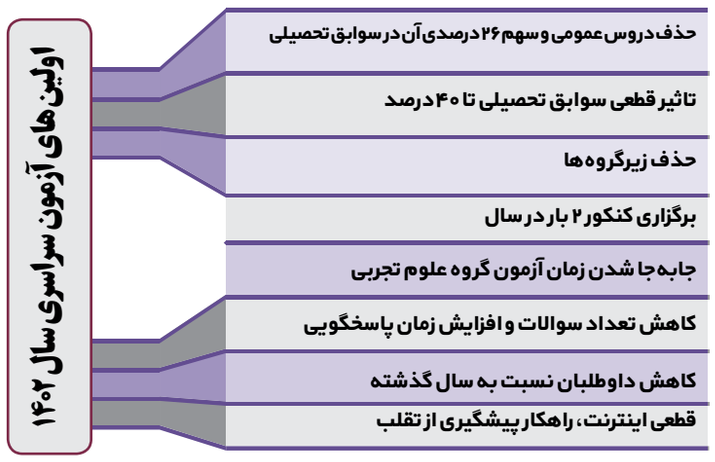

چشم انتظار روش‌های فناورانه

البته قطع کردن اینترنت موبایل در حین برگزاری آزمون سراسری گرچه می‌تواند مانع استفاده از ابزارهای الکترونیک توسط داوطلبان متخلف شود ولی از آنجاکه ساکنان محدوده حوزه‌های برگزاری کنکور به هر حال از این وضعیت متاثر می‌شوند، این راه نمی‌تواند راه حلی همیشگی باشد. اکنون در کشورهایی که کنکور را در ابعاد وسیع برگزار می‌کنند، علم و فناوری توانسته به کمک بیاید و امنیت آزمون‌ها را تضمین کند. به عنوان مثال، چین که پیش از این از دوربین‌های نظارتی و دستگاه‌های فلزیاب برای شناسایی متخلفان استفاده می‌کرد، اکنون به استفاده از هوش مصنوعی روی آورده به این ترتیب که داده‌های ارسال شده از سالن‌های امتحانی تجزیه و تحلیل می‌شود و هرگونه حرکات مشکوک بدن شرکت کنندگان پایش می‌شود. همچنین در حوزه‌های امتحانی این کشور از دستگاه‌های سیگنال یاب تلفن همراه استفاده می‌شود که در کشور ما تعداد این دستگاه‌ها برای کنکور امسال ۲۰۰۰ دستگاه اعلام شده است. در کشورهای کره جنوبی و تایلند هم از فناوری پایش سیگنال‌های رادیویی برای شناسایی دستگاه‌های تلفن فعال و تجهیزات ارتباطی در آزمون ورودی دانشگاه‌ها استفاده می‌شود که در واقع حل کردن صورت مسأله است، نه پاک کردن آن.

بنابراین درکشور ما نیز که لااقل تا سال ۱۴۰۵ مسجل است که کنکور سراسری برگزار خواهد شد، لازم است تا بیش از پیش از استفاده از فناوری تاکید شود، زیرا داوطلبانی که از فناوری برای تقلب بهره می‌گیرند فقط با فناوری‌هایی که دست برتر دارند، قابل کنترل هستند.

واکاوی یک آفت بزرگ در نظام سلامت

عدالت و شفافیت، قربانی تعارض منافع

زهرا چیذری
دبیرگروه جامعه

تعارض منافع یکی از آفاتی است که در هر جا بنشیند، می‌تواند چالش برانگیز باشد. این مسأله اما در نظام سلامت از اهمیت بیشتری برخوردار است، چراکه اینجا با جان و سلامت افراد مواجهیم و عدالت در سلامت یکی از شاخص‌های مهم عدالت اجتماعی محسوب می‌شود اما تعارض منافع، موضوعی است که می‌تواند عدالت در سلامت را هم با چالش مواجه کند و موجب شود تا برخلاف قوانین بالادستی و قانون اساسی پرداخت از جیب مردم افزایش و دسترسی آنها به خدمات بهداشتی درمانی کاهش یابد. همچنان‌که در حال حاضر برخلاف قانون و درحالی که بنا بود پرداخت از جیب مردم کمتر از ۳۰ درصد باشد، شاهدیم که این رقم به بالای ۶۰ درصد رسیده است. زیر بنای این ماجرا اما در نوع ساختار نظام سلامت ما و همچنین گاهی تعارض منافعی است که در این میان وجود دارد. به این معنا که سیاست‌گذار و مجری قوانین حوزه سلامت خود پزشک هستند.

نظام سلامت با توجه به جایگاه خاص و ویژه‌ای که دارد، همواره در معرض بروز مشکلات و مسائل پیچیده‌ای قرار دارد که البته در تمام نظام‌های سلامت جهان به شکل‌های مختلف مشاهده می‌شود. مهم‌ترین دلیل هم این است که نظام سلامت با سلامت افراد در ارتباط است و در نتیجه حساسیت بالایی دارد. تعارض منافع به شرایطی گفته می‌شود که فرد یا افرادی در مسئولیت و جایگاهی قرار داشته باشند که از دیدگاه جامعه مورد اعتماد محسوب شده اما خود آن فرد یا گروه در تقابل و تعارض با جایگاه و مسئولیت شخصی قرار بگیرند. به عبارتی دیگر، قرار گرفتن فرد در شرایطی که میان تعهدات و منافع شخصی او تضاد ایجاد شود در علم مدیریت، تعارض منافع گفته می‌شود. تعارض منافع در نظام سلامت یکی از پیچیده‌ترین مواردی است که همواره با انتقاد مواجه و چالش برانگیز بوده است.

شفافیتی که نیست

در بند۱۰ سیاست‌های ابلاغی از جانب مقام معظم رهبری، بر شفاف سازی قانون‌مند درآمدها، هزینه‌ها و فعالیت‌ها تاکید شده است اما یکی از مهم‌ترین معضلات موجود در نظام سلامت کشور، عدم وجود شفافیت در اطلاعات، عملکردها و برنامه‌های موجود در این حوزه است.

در واقع، سیاست‌های مبتنی بر عدم شفافیت، زمینه ساز بروز و ظهور چالش‌ها و آفت‌های مخرب بر نظام سلامت از جمله تعارض منافع می‌شود. یکی از اساسی‌ترین موضوعاتی که در کشور ما موجب شکل‌گیری تعارض منافع در حوزه سلامت شده، نوع پرداختی‌ها در این ساختار است. نظام پرداختی که بر مبنای خدمات ارائه شده شکل گرفته به این معنا که پزشکان ما به ازای داشتن بیمار بیشتر پول بیشتر می‌گیرند، نه به ازای سلامت گروهی که تحت نظر آنها قرار دارند. این مسأله ریشه شکل‌گیری تقاضاهای القایی و برخی تجویزات و اعمال جراحی غیرضروری است.

پرداختی‌های فساد زا

از سال ۱۳۷۴ نظام پرداخت در حوزه سلامت به‌صورت «فی فور سرویس» یا پرداخت به ازای خدمت انجام می‌شود. در آن زمان بیش از نیمی از مردم کشورمان تحت پوشش بیمه قرار نداشتند و این شکل از نظام پرداخت در حوزه سلامت اجرایی شد. در بسیاری از کشورها این شیوه پرداختی منسوخ شده و کشورها به سمت نظام پرداخت بر اساس خرید راهبردی خدمات حرکت کرده‌اند. همین موضوع نظام پرداخت در حوزه سلامت، علاوه بر داشتن نشانه‌های فراوان از تعارض منافع میان گروه‌های تصمیم‌گیر و مجری، منجر به ایجاد نارضایتی در گروه‌های مختلف سلامت از جمله پرستاران و حتی پزشکان شده است.

محمد شریفی‌مقدم، دبیرکل خانه پرستار در این باره به جام‌جم می‌گوید: قبل از سال ۷۵ گروه درمان هم حقوق ثابت می‌گرفتند که براساس گروه پایه ، سنوات و تخصص تفاوت پرداخت‌شان یک و نیم تا دو برابر بود. به‌تدریج و بعد از دوران دفاع مقدس، پزشکان با بهانه‌هایی نظیر ماندگاری و کیفیت کار، قانون کارانه پزشکان را تصویب کردند که براساس آن خدمات پزشکان تعرفه‌گذاری شد. اجرای طرح کارانه پزشکان موجب شد تا اختلاف دریافتی بین پزشکان و پرستاران به صدبرابر برسد. از نگاه وی در هیچ جای دنیا کارکنان نظام سلامت این‌قدر به‌صورت مافیای پیچیده نیستند و این‌گونه نیست تمام کسانی که تصمیم‌گیر، تصمیم‌ساز، سیاست‌گذار، قانون‌گذار، ناظر و مجری هستند، همه از یک گروه خاص باشند. شریفی مقدم تاکید می‌کند: «این طبقه‌بندی از همان زمان دهه ۷۰ که پول وارد نظام سلامت شد، شکل گرفت. قبل از آن مردم وقتی به بیمارستان مراجعه می‌کردند، رقم بسیار ناچیزی می‌دادند، چون تعرفه وجود نداشت و حقوق ثابت بود، پزشک و پرستار محوریت و اولویت‌شان مریض بود اما بعد از ورود پول به نظام سلامت، دندانگیر و چشمگیر بودن آن موجب شد تا برای پایداری این منابع پزشکان مناصب را هم در دست بگیرند و قدرت و ثروت در دست این طبقه قرار گرفت.

جایی که قدرت و ثروت در کنار هم باشد، شکل‌گیری فساد اجتناب‌ناپذیر است.» وی می‌افزاید: «ما شاهدیم که پزشکان تمام مناصب کلیدی در وزارت بهداشت را در دست گرفته‌اند از رئیس بخش گرفته تا رئیس بیمارستان. در حالی که در سایر نقاط دنیا رؤسای بیمارستان‌ها غیرپزشک هستند.»

پرونده الکترونیک سلامت راهکاری برای شفافیت

یکی از مهم‌ترین اقدامات وزارت بهداشت برای کنترل هزینه‌ها و مقابله با فسادهای احتمالی، ایجاد پرونده الکترونیک سلامت است. در این پرونده، تمام اطلاعات مربوط به اقدامات تشخیصی، دارویی و درمانی هر فرد ثبت می‌شود و تحت کنترل خواهد بود. با این روش می‌توان خدمات ارائه شده به جامعه تحت پوشش و همچنین عملکرد حرفه‌مندان این حوزه را بررسی و از اتلاف منابع و همچنین از ایجاد زمینه‌های سوء استفاده از افراد در نظام سلامت جلوگیری کرد. در واقع با ایجاد پرونده الکترونیک سلامت می‌توان زمینه‌ای یکپارچه فراهم کرد که نتیجه آن، ایجاد یک پایگاه اطلاعاتی پویا در نظام سلامت خواهد بود.

مرکز پژوهش‌های مجلس هم در گزارش خود برای رفع تعارض منافع در نظام سلامت پیشنهاد می‌کند «تکمیل، تجمیع و قابلیت ارتباط سامانه‌های اطلاعاتی در راستای شفافیت فعالیت‌ها، درآمدها و هزینه‌ها به‌صورت یکپارچه در بخش دولتی و غیردولتی به منظور مدیریت تعارض منافع» به‌عنوان یکی از محورهای تدوین احکام مرتبط با حوزه سلامت برنامه هفتم توسعه در دستور کار سیاست‌گذاران این حوزه قرار گیرد.

درنگ

روش پرداخت و قانون‌گذاری ذینفعان

بر اساس پژوهشی با عنوان «تعارض منافع، آفتی جدی در نظام سلامت» اصلی‌ترین نظام پرداخت در حوزه سلامت کشور ما، روش پرداخت به‌ازای خدمت است. طبق شواهد، این روش اقتصادی سبب افزایش هزینه‌های سلامت می‌شود و نمی‌توان مدیریتی معقول بر هزینه‌ها داشت. در واقع درصد بزرگی از هزینه‌های سلامت را مردم پرداخت می‌کنند. در کشورهای دیگر، گرچه ممکن است میزان پرداخت مردم زیاد باشد، ولی درصد زیادی از این مقدار پرداختی به‌صورت حق بیمه داده شده و پرداخت مستقیم هنگام دریافت خدمت حدود ۱۰ تا ۲۰ درصد است. ولی در کشور ما ۴۰ تا ۵۰ درصد هزینه‌ها را مردم پرداخت می‌کنند که بخش عمده آن به‌صورت پرداخت مستقیم هنگام دریافت خدمت صورت می‌گیرد. دوشغله بودن افرادی که هم در بخش دولتی سیاست‌گذاری و اجرا کرده و هم در بخش خصوصی مشغول فعالیت هستند به‌تنهایی می‌تواند مهم‌ترین نکته در بروز تعارض منافع باشد. نبود نظام یکپارچه اطلاعات در حوزه سلامت هم مشکل دیگری است که می‌تواند هم نظارت و هم مدیریت منابع را با چالش مواجه کند.

از نگاه سهیلا رجایی، پژوهشگر حوزه سلامت یکی از مهم‌ترین آسیب‌های ایجاد شده عدم کنترل مراکز خدمات رسان و دریافت کننده خدمت، به لحاظ هزینه و منابع است. بر این اساس ممکن است بیمار با وجود نیاز نداشتن، مجبور به انجام آزمایش‌ها و دریافت خدماتی شود که بارها انجام داده است. به این منظور اهداف اقتصادی و تجاری برخی از حرفه‌مندان ذی‌نفعان تامین شده و سبب کند شدن روند تشخیص و درمان می‌شود.

یادداشت

اهل گذشت باشیم

معصومه صبور روح وحید
کارشناس ارشد مشاوره

نشخوار فکری و احساسات منفی ناشی از آن فشار زیادی بر روح و روان ما وارد می‌کند. کینه‌توزی و درگیری با احساسات منفی، تمرکز شما را کاهش می‌دهد. مرور خاطرات ناخوشایند گذشته، خلق و خوی‌تان را تنگ می‌کند و این بی‌حوصلگی باعث مختل شدن روابط شما با دیگران می‌شود. استرس ناشی از کینه‌توزی سطح آدرنالین خون را بالا می‌برد و در درازمدت منجر به افسردگی، تضعیف حافظه، زوال عقل، افزایش فشار خون، بیماری‌های قلبی، سکته مغزی، مشکلات پوستی، تضعیف سیستم ایمنی بدن و ... می‌شود .بخشیدن دیگران استرس ناشی از افکار منفی را کاهش داده و به‌دنبال آرامش ایجاد شده، کیفیت خواب شبانه را اصلاح می‌کند. این موضوع به تقویت سیستم ایمنی کمک می‌کند. حس همدلی، تقویت شده و با کاهش پرخاشگری، عملکرد مغز را اصلاح می‌کند و در نتیجه قدرت یادگیری و مهارت حل مسأله ارتقا می‌یابد. پیامبر گرامی اسلام (ص) می‌فرمایند:«من کُثِرَ عَفوُهُ مُدَّ فی عُمُرِهِ.کسی که زیاد اهل گذشت باشد، عمرش طولانی خواهد بود.»اکنون می‌توانیم به‌دلیل تاکید انبیا و امامان بر اهمیت بخشش پی ببریم. اگر هنوز برای بخشیدن فردی که شما را ناراحت یا حق‌تان را ضایع کرده، تردید دارید به سلامت خودتان فکر کنید. بخشیدن فردی که مرتکب خطای بزرگی شده، دشوار است اما هر آنچه کیفیت زندگی و سلامت جسم و روان را ارتقا دهد، لازم الاجراست.

حق با شماست

پیامک: ۳۰۰۰۱۱۲۴۰ - تلفن گویا: ۰۲۱-۲۳۰۰۴۴۴۴

#-مینی بوس-فرسوده
محمودی از تهران:
تردد مینی بوس و اتوبوس‌های فرسوده در شهر تهران به‌شدت افزایش یافته است. این خودروها آلودگی بسیار زیادی تولید می‌کنند.

#دزدی-خودرو
دوستی از تهران:
با توجه به گرانی و نایاب بودن برخی از قطعات خودروهای خارجی، دزدی وسایل این خودروها به‌شدت افزایش یافته و بازار سیاهی برای فروش آن ایجاد شده است.

#دستفروش-افسریه
فصیحی از تهران:
شهرداری منطقه۱۵ شهر تهران چرا به وضعیت دستفروشان ۲۰متری افسریه رسیدگی نمی‌کند؟ این افراد با گذاشتن وسایل خود در خط ویژه اتوبوس باعث ترافیک سنگینی در این خیابان می‌شوند.

#صف-مترو
طاهری از تهران:
با توجه به این‌که در بسیاری از ایستگاه‌های مترو، فروش بلیت توسط متصدی حذف شده و فقط از طریق کارتخوان و دستگاه‌های دیواری امکان‌پذیر است، این تغییرات باعث تشکیل صف در بعضی ایستگاه‌های پرتردد شده است. امیدوارم شرکت بهره‌برداری متروی تهران دستگاه‌های فروش بلیت را افزایش دهد.

خبر

خزعلی: موظفیم چهره زن ایرانی را اصلاح کنیم

معاون امور زنان و خانواده رئیس جمهور، درباره نقش برگزاری نخستین کنگره بین‌المللی بانوان اثرگذار در عضویت مجدد ایران در کمیسیون مقام زن، گفت: برای برگشت عضویت در کمیسیون مقام زن، نیاز به زمان داریم اما وظیفه ماست چهره نامناسبی را که از زن ایرانی نشان دادند، اصلاح کنیم.انسیه خزعلی در نشست خبری در خصوص تبیین نخستین کنگره بین‌المللی بانوان اثرگذار که جمعه ۳۰ دی برگزار خواهد شد، گفت: توانمندی زنان ایرانی بی‌نظیر است و دستاوردهای زنان ایرانی در زمینه اقتصادی، علمی، فرهنگی، ورزشی و ... باید به دنیا نشان داده شود.وی ادامه داد: گاهی حتی نتوانستیم این توانمندی‌های زنان ایرانی را به داخل کشور نشان دهیم. توییتی زدم که در این دولت زنان ورزشکار ۸۷۸ مدال به دست آورده‌اند. این برای برخی عجیب بود و باور نمی‌کردند. این آمار بی‌نظیر است و باید چنین زنانی شناخته شوند و این توانمندی‌ها به‌عنوان الگو به جهان نشان داده شود.